

TVIRTINU

VU TF dekanas

prof. dr. Tomas Davulis

Viešosios teisės katedros vedėjas

doc. dr. Haroldas Šinkūnas

**VILNIAUS UNIVERSITETAS
TEISĖS FAKULTETAS
VIEŠOSIOS TEISĖS KATEDRA
TEISĖS ISTORIJOS MOKSLO CENTRAS**

**2019 m. veiklos
ATASKAITA**

(Teisės istorijos mokslo centro 2020 m. sausio 9 d. posėdžio protokolo Priedas Nr. 1)

Teisės istorijos mokslo centras įsteigtas 2009 m. spalio 30 d. VU TF Tarybos nutarimu; iki 2016 m. rugsėjo 1 d. vadintas Teisės istorijos institutu.

Misija: tirti istorinių Lietuvos viešosios teisės institutų genezę ir raidą, atskleisti jų formavimosi ir vystymosi dėsnius, identifikuoti jų bendrus (būdingus Vakarų teisės tradicijai) ir unikalius (būdingus Lietuvos teisės tradicijai) požymius, nustatinėti jų sąsajas su aktualia Lietuvos Respublikos teise ir teikti visuomenei vientisą integruotą XIII–XX a. Lietuvos viešosios teisės istorijos viziją.

Mokslo centro vadovas: prof. dr. (HP) Jevgenij Machovenko.

Mokslo centro nariai: doc. dr. Vaidotas A. Vaičaitis, dr. Dovilė Valančienė, dokt. Indra Burneikaitė, dokt. Tadas Lukošius.

Mokslo centro 2017–2019 m. tyrimų tema „1918 m. Nepriklausomybės akto šimtmetis: Lietuvos konstitucinės ir viešosios teisės retrospektyva ir perspektyva“, akronimas LKVTRP.

TF Viešosios teisės katedros 2019–2021 m. MTEP programa „Demokratijos, teisinės valstybės ir žmogaus teisių užtikrinimo problemos skaitmeniniame amžiuje“;

TF 2019–2021 m. MTEP programa „Skaitmeninių technologijų ir dirbtinio intelekto iššūkiai teisinei sistemai“.

Mokslo centro produkcija ir atlikti darbai:

Knygos:

1. MACHOVENKO, J. *Teisės istorija*. – Vilniaus universiteto vadovėlis. – Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2019, 440 p. ISBN 978-609-07-0282-6.

Straipsniai:

2. MACHOVENKO, J. Teisės istorijos vieta teisiniame diskurse: Vilniaus universiteto Teisės fakulteto patirtis. Iš *Auctoritate magis quam imperio: Juridical doctrine and civil society*. Collection of academic works. Materials of the X International juridical conference (Kyiv, October 30, 2019). For 70 years of the Koretskyi Institute of State and Law of the NAS of Ukraine / Editorial board: N. M. Parkhomenko (chairman), O. O. Malyshev (deputy chairman), A. M. Hurova (executive secretary), V. K. Malolitneva, Ph. S. Demchenko. Kyiv, 2019. = *Auctoritate magis quam imperio: Юридична наука у громадянському суспільстві*. 36. наук. праць. Матеріали X міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 30 жовтня 2019 р.). До 70-ліття Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України / Ред. колегія: Н. М. Пархоменко (голова), О. О. Малишев (заступник голови), А. М. Гурова (секретар), В. К. Малолітнева, П. С. Демченко. Київ, 2019. ISBN 978-966-02-9034-1, p. 43–50;
3. MACHOVENKO, J. Lietuvos Valstybės Taryba ir Steigiamasis Seimas kaip steigiamosios ir įsteigtosios valdžios institucijos. Iš *Teisės viršenybės link: recenzuotų mokslo straipsnių rinkinys*. Mokslinis redaktorius B. Sudavičius. Vilnius: Vilniaus universiteto Teisės fakultetas, 2019, p. 161–180. ISBN 978-609-468-194-3, ISBN 978-609-468-193-6 (internete);
4. МАХОВЕНКО, Е. Историческая Конституция Литвы как часть западной правовой традиции и место в ней временной Конституции 1919 года. Iš *Конституційно-правове будівництво на зламі епох: пошуки оптимальних моделей: матеріали міжнародної науково-практичної конференції*, м. Ужгород, 3–4 травня 2019 р. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2019, с. 267–271. ISBN 978-966-916-797-2;
5. MACHOVENKO, J. Teisės viešpatavimas 1918 m. ir 1919 m. Lietuvos Valstybės Laikinosios Konstitucijos Pamatiniuose Dėsniuose. Iš *Місцеве управління та місцеве самоврядування в історії права, держави і юридичної думки: матеріали XXXIX Міжнародної історико-правової конференції*, 2–3 листопада 2018 р., м. Львів. = Local administration and Local self-government in the history of law, state and legal thought Materials of the XXXIX International historical juridical conference, November 2–3, 2018, Lviv. Київ–Херсон: Олді-плюс, 2018, с. 44–54. ISBN 978-966-289-283-3 (nebuvo įtraukta į 2018 m. ataskaitą, nes išėjo pavėluotai 2019 m.);
6. МАХОВЕНКО, Е. Взаимоотношения исполнительной и судебной ветвей власти в контексте независимости судей и защиты интересов субъектов частного права в Литве. Из *Проблемы гражданского права и процесса: Сборник научных статей*. Выпуск 4. Гродно: Гродненский государственный университет им. Янки Купалы, 2019, с. 200–207. ISBN 978-985-582-312-5;
7. MACHOVENKO, J.; ŠINKŪNAS, H. Establishment of a judicial system and ensuring independence of judges in Lithuania, 1918–1920. *Acta Universitatis Wratislaviensis, No 3888, Prawo*, 2019, Vol. 327, s. 269–283. ISSN 0524-4544;
8. VAIČAITIS, V. A. P. Dovydaitis ir III Lietuvos Vyriausybė 1919 m. kovo 12 – 1919 m. balandžio 12 d. *Logos*, nr. 100, 2019 m. liepa-rugsėjis, p. 31–49;
9. VAIČAITIS, V. A. Publikacija "Ar Partizanų deklaracija tapo Lietuvos Respublikos teisinės sistemos dalimi?" <<https://www.bernardinai.lt/2019-02-16-keletas-minciu-1949-m-vasario-16-d-partizanu-deklaracijos-jubiliejaus-proga/>>;
10. VALANČIENĖ, D. Teisės mokslo tarpdiscipliniškumas empiriniu požiūriu. *Teisė*, 2019, t. 112, p. 91–106;
11. VALANČIENĖ, D. Teisė yra labiau mokslas ar amatas: koks turėtų būti teisininkų mokymas universitetuose? Iš *Auctoritate magis quam imperio: Juridical doctrine and*

- civil society*. Collection of academic works. Materials of the X International juridical conference (Kyiv, October 30, 2019). For 70 years of the Koretskyi Institute of State and Law of the NAS of Ukraine / Editorial board: N. M. Parkhomenko (chairman), O. O. Malyshev (deputy chairman), A. M. Hurova (executive secretary), V. K. Malolitneva, Ph. S. Demchenko. Kyiv, 2019. = *Auctoritate magis quam imperio: Юридична наука у громадянському суспільстві*. Зб. наук. праць. Матеріали X міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 30 жовтня 2019 р.). До 70-ліття Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України / Ред. колегія: Н. М. Пархоменко (голова), О. О. Малишев (заступник голови), А. М. Гурова (секретар), В. К. Малолітнева, П. С. Демченко. Київ, 2019. ISBN 978-966-02-9034-1, p. 51–57;
12. LUKOŠIUS, T. Liuteris ir teisė. Iš *Teise.Pro*: Teisės naujienų portalas, 2019-11-06 <<https://www.teise.pro/index.php/2019/11/06/t-lukosius-liuteris-ir-teise/>>;
  13. BURNEIKAITĖ, I. 2019 m. balandžio 3–5 d. dalyvavo tarptautinėje IBA metinėje konferencijoje „U.S. and Europe Tax Practice Trends“, Paryžiuje, kaip vienos iš panelinių diskusijų reporterė. Po konferencijos parengtas straipsnis apie šią panelinę diskusiją tema „Protecting Taxpayers Under Constitutional, EU and International Human Rights Laws“. Straipsnis prieinamas IBA interneto puslapyje prie Taxes Committee publications;

Pranešimai tarptautinėse ir nacionalinėse mokslo konferencijose:

14. MACHOVENKO, J. Pranešimas "Teisės istorijos vieta teisiniame diskurse: Vilniaus universiteto Teisės fakulteto patirtis" X tarptautinėje teisės konferencijoje "*Auctoritate magis quam imperio: Juridical doctrine and civil society*", Kijevas (Ukraina), 2019 m. spalio 30 d.;
15. MACHOVENKO, J. Pranešimas "Историческая Конституция Литвы как часть западной правовой традиции и место в ней временной Конституции 1919 года" tarptautinėje mokslo taikomojoje konferencijoje "*Конституційно-правове будівництво на зламі епох: пошуки оптимальних моделей*", Užgorodas (Ukraina), Užgorodo nacionalinis universitetas, 2019 m. gegužės 3–4 d.;
16. MACHOVENKO, J. Pranešimas "Teisės viešpatavimas 1918 m. ir 1919 m. Lietuvos Valstybės Laikinosios Konstitucijos Pamatiniuose Dėsniuose" XXXIX Tarptautinėje teisės istorijos konferencijoje "*Місцеве управління та місцеве самоврядування в історії права, держави і юридичної думки*", Lvovas (Ukraina), 2018 m. lapkričio 2–3 d.;
17. VAIČAITIS, V. A. Pranešimas „(Re)Birth of a State as a Matter of Law: Baltic Sea Region Perspectives“ IVR tarptautiniame kongrese Lucernoje, Šveicarija. 2019 m. liepos 12 d.;
18. VALANČIENĖ, D. Pranešimas "Teisė yra labiau mokslas ar amatas: koks turėtų būti teisininkų mokymas universitetuose?" X tarptautinėje teisės konferencijoje "*Auctoritate magis quam imperio: Juridical doctrine and civil society*", Kijevas (Ukraina), 2019 m. spalio 30 d.;
19. BURNEIKAITĖ, I. Pranešimas „Current Trends and Perspectives of Taxpayers‘ Rights“. Ivano Franko Nacionalinio Lvovo universiteto Teisės fakulteto tarptautinė doktorantų konferencija „Current Issues of Human Rights, the State and Legal System“, Lvovas (Ukraina), 2019 m. balandžio 18–19 d.;
20. BURNEIKAITĖ, I. Pranešimas „Impact of Tax Technologies on Current and Future Tax Compliance“. Vilniaus universiteto Teisės fakulteto 7-oji tarptautinė doktorantų konferencija „Law 2.0. New methods, New laws“, Vilnius (Lietuva), 2019 m. balandžio 25–26 d.;
21. BURNEIKAITĖ, I. 2019 m. balandžio 3–5 d. dalyvavo tarptautinėje IBA metinėje konferencijoje „U.S. and Europe Tax Practice Trends“, Paryžiuje, kaip vienos iš panelinių diskusijų reporterė. Po konferencijos parengtas straipsnis apie šią panelinę

diskusiją tema „Protecting Taxpayers Under Constitutional, EU and International Human Rights Laws“. Straipsnis prieinamas IBA interneto puslapyje prie Taxes Committee publications;

Recenzijos, vertinimai, atsiliepimai ir ekspertinės išvados dėl mokslo produkcijos:

22. MACHOVENKO, J. 6 (šešios) periodiniame leidinyje "VU mokslo darbai. TEISĖ ISSN 2424-6050 (Online) ISSN 1392-1274 (Print)" publikuoti pateiktų straipsnių recenzijos;
23. VAIČAITIS, V. A. 1 (viena) periodiniame leidinyje "VU mokslo darbai. TEISĖ ISSN 2424-6050 (Online) ISSN 1392-1274 (Print)" publikuoti pateikto straipsnio recenzija;
24. VALANČIENĖ, D. 1 (viena) periodiniame leidinyje "VU mokslo darbai. TEISĖ ISSN 2424-6050 (Online) ISSN 1392-1274 (Print)" publikuoti pateikto straipsnio recenzija;

Daktaro disertacijos ir mokslininkų rengimas:

25. MACHOVENKO, J. VU TF Doktorantūros komiteto narys;
26. VAIČAITIS, V. A. VU TF Doktorantūros komiteto narys;

Mokslo žurnalų, rinkinių ir leidinių rengimas ir redagavimas:

27. MACHOVENKO, J. Periodinio leidinio "VU mokslo darbai. TEISĖ ISSN 2424-6050 (Online) ISSN 1392-1274 (Print)" redaktorių kolegijos atsakomasis sekretorius: <<http://www.zurnalai.vu.lt/teise>>;
28. MACHOVENKO, J. Periodinio leidinio "Studia z dziejów Państwa i prawa polskiego (ISSN: 1733-0335)" redaktorių kolegijos narys: <<http://szd.ka.edu.pl/>>;
29. VAIČAITIS, V. A. Užsienio teisės žurnalo "Vienna journal on international constitutional law (ICL)" mokslinis ekspertas (recenzijoms *peer review*);
30. VAIČAITIS, V. A. Užsienio teisės žurnalo "The journal of University of Latvia. Law" mokslinis ekspertas (recenzijoms *peer review*);

Mokslo konferencijų ir projektų rengimas ir vykdymas, stažuotės ir mokymai:

31. MACHOVENKO, J. Vykdo (drauge su prof. dr. T. Davuliu ir prof. habil. dr. G. Švedu) Lietuvos mokslo tarybos finansuojamą mokslo projektą "Vilniaus universiteto mokslo darbų žurnalo „Teisė“ leidyba" (Valstybinės lituanisnių tyrimų ir sklaidos 2016–2024 metų programos sklaidos projektų konkursas, Programos uždavinys: 3. Leisti lituanistinius darbus (įskaitant ir elektroninę leidybą), Uždavinio priemonė: 3.2. leisti periodinius lituanistinius mokslo žurnalus; paraiškos registracijos Nr. P-LIP-19-48; pareigos projekte – vykdytojas, vyriausiasis mokslo darbuotojas);
32. MACHOVENKO, J. Dalyvavo Lietuvos mokslo periodikos asociacijos organizuotoje jos nariams skirtoje praktinėje diskusijoje mokslo žurnalų leidybos klausimais (MRU Didlaukio g. 55), 2019 m. vasario 28 d.;
33. VAIČAITIS, V. A. Specialios darbuotės (special workshop) „(Re)Birth of a State as a Matter of Law: Baltic Sea Region Perspectives“ organizavimas IVR tarptautiniame kongrese Lucernoje, Šveicarija. 2019 m. liepos 12 d.;
34. VAIČAITIS, V. A. Interaktyvaus renginio, skirto Kovo 11-tajai paminėti, įvykusio 2019 m. kovo 12 d. VU Mokslinės komunikacijos ir informacijos centre, organizatorius (pavieni studentai ir specialistai bei jų komandos varžėsi atlikdami interaktyvias užduotis, kuriomis buvo ieškoma geriausių sprendimų Lietuvos suvereniteto atkūrimui bei išlaikymui, formuojant politinius sprendimus ir kuriant teisinį dokumentą, atkursiantį Lietuvos nepriklausomybę);

Mokslo tyrimų organizavimas ir administravimas, narystė mokslo organizacijose:

35. MACHOVENKO, J. Lietuvos mokslo tarybos valdomos tarptautinės mokslo duomenų bazės „Lituanistika“ ekspertas;

36. VAIČAITIS, V. A. Tarptautinės teisės ir socialinės filosofijos asociacijos (*International Association for the Philosophy of Law and Social Philosophy, IVR*) Lietuvos sekcijos valdybos narys;
37. VAIČAITIS, V. A. Tarptautinės konstitucinės teisės asociacijos (*International Association of Constitutional Law, IACL*) narys;
38. VAIČAITIS, V. A. Lietuvos mokslo tarybos ekspertas;
39. VAIČAITIS, V. A. Europos vietos savivaldos chartijos Nepriklausomų ekspertų grupės narys, Strasbūras, Europos Taryba (Member of the Group of Independent Experts on the European Charter of Local Self-Government) nuo 2018 m.: <[https://www.coe.int/en/web/congress/group-of-independent-experts-on-the-european-charter-of-local-self-government-gie->](https://www.coe.int/en/web/congress/group-of-independent-experts-on-the-european-charter-of-local-self-government-gie-);
40. VALANČIENĖ, D. Evoliucinės teisės analizės draugijos (*The Society for Evolutionary Analysis in Law (SEAL)*) narė;
41. VALANČIENĖ, D. Tarpdisciplininio socialinių mokslų tinklo (*Interdisciplinary Social Sciences Research Network*) narė;
42. VALANČIENĖ, D. Kembridžo neuromokslo draugijos (*The Cambridge Neuroscience Society (CamBRAIN)*) narė;

Mokslo populiarinimas:

43. MACHOVENKO, J. 2019 m. sausio mėn. dalyvavo "Mokslo sriubos", astronomijos populiarinimo blogo „Konstanta 42“ bei portalo *technologijos.lt* organizuotame Mokslo populiarinimo rašinių konkurse 2018 (Konkurso tikslas – populiarinti mokslą, skatinti mokslu besidominčius žmones populiariai pristatyti mokslo atradimus bei ugdyti jų gebėjimus tai daryti) – įvertino 17 į Konkursą atsiųstų rašto darbų;
44. VALANČIENĖ, D. 2019 m. gruodžio 10 d. dalyvavo VU Teisės fakulteto ir VU Technologijų uosto (Tech Hub) organizuotame tarpdisciplininiame seminare „Teisėjas, sprendimų priėmėjas ir dirbtinis intelektas“ su pranešimu “Teisėjas ir sprendimų priėmimo procesas: kodėl kyla noras „pakeisti“ teisėją?

Prof. dr. (HP) Jevgenij Machovenko